

Protokół

z kontroli problemowej przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Gnojno

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Urząd Gminy Gnojno, Gnojno 145, 28-114 Gnojno, tel. (41) 353 20 38, REGON 291010062, NIP 655 - 13 - 40 - 870. Wójtem Gminy Gnojno jest Pani Jolanta Stachowicz. Gmina Gnojno wchodzi w skład powiatu buskiego i podzielona została na 26 sołectw. Gminę Gnojno zamieszkuje 4 763 osób.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach: Grzegorz Trapcia – inspektor Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC – kierujący zespołem inspektorów oraz Michał Siwierski – koordynator Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC działający na podstawie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 25 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z dnia 3 czerwca 2011 r. (Dz. U. Nr 126, poz. 718) oraz upoważnień Nr 105/2012 i 106/2012 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Panią Renatę Murawską.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 17 lutego 2012 roku.
Dokonano wpisu do *Książki kontroli Urzędu Gminy w Gnojnie* pod pozycją nr 1/2012.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres 1stycznia 2011 r. do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ad. 1 Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Program o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został przyjęty Uchwałą Nr VII/49/11 z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie (zał. Nr 1).

W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 brak jest wnikliwej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Gnojno. W Programie przedstawiono tylko dane statystyczne z Komisariatu Policji w Stopnicy oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przytoczonych danych w żaden sposób jednak nie oceniono, ani nie wyciągnięto z nich żadnych wniosków.

Punkt IX Programu przewiduje jego monitoring w oparciu o sprawozdawczość realizatorów. Nie określono jednak jak ma wyglądać sprawozdanie, ani w jakim terminie i do kogo ma być ono składane.

Sprawozdania z realizacji programu w roku 2011 złożyły: GOPS, GKRPA oraz Komisariat Policji (zał. Nr 10, 11 i 12). Na w/w sprawozdaniach brak jest jednak daty ich sporządzenia i przedłożenia, nie wiadomo także kto przyjął sprawozdanie i jak ocenił podejmowane działania w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W Programie nie dokonano podziału zadań oraz nie wskazano osób koordynujących i odpowiedzialnych za ich realizację, jak również nie wskazano terminów wdrażania poszczególnych działań (realizację wszystkich zadań przewidziano na cały czas realizacji Programu tj. na lata 2011-2015).

Ponadto w Programie nie uwzględniono działań mających na celu ochronę ofiar przemocy w rodzinie.

Jak wynika z Informacji dotyczącej realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015, przedstawionej zespołowi kontrolnemu przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Panią Dorotę Boroń (zał. Nr 2), w roku 2011 zrealizowano następujące zadania:

1. Podwyższano kompetencje przedstawicieli różnych grup zawodowych poprzez udział w szeregu szkoleń (w aktach dotyczących funkcjonowania zespołu Interdyscyplinarnego znajdują się potwierdzenia uczestnictwa w szkoleniach członków tego zespołu);
2. Została utworzona gablota informacyjna w Urzędzie Gminy Gnojno;
3. W siedzibie Urzędu Gminy, Ośrodka Zdrowia, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz szkołach dostępne są broszury informacyjne dotyczące możliwości uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy.

Pozostałe zadania, wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015, mimo iż termin ich realizacji określono na lata 2011-2015, nie były wykonywane w roku 2011.

Ad. 2 Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Zgodnie z informacją przedstawioną zespołowi kontrolnemu przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Panią Dorotę Boroń (zał. Nr 3) w roku 2011 nie pojawiły się nowe przypadki występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Poradnictwo socjalne prowadzono wobec 4 środowisk zagrożonych tym zjawiskiem, w których przemoc występowała w latach poprzednich. Rodziny te objęte są długotrwałą pomocą Ośrodka i korzystały w roku 2011 również ze świadczeń pieniężnych w formie: dożywiania dzieci w szkole, zasiłków celowych na zakup żywności oraz pokrycia kosztów pobytu dzieci na koloniach letnich.

Przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny czynny w każdy ostatni wtorek miesiąca w godzinach 14⁰⁰-16⁰⁰. Zatrudniony w nim terapeuta udziela porad i wsparcia mieszkańcom gminy z problemem alkoholowym lub problemem przemocy w rodzinie. Zgodnie z wyjaśnieniami Sekretarza Gminy Pana Piotra Bębasa w ramach realizacji zadań z zakresu przemocy w rodzinie planowane jest w bieżącym roku zatrudnienie w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym psychologa w ramach umowy zlecenia (zał. Nr 4).

Zgodnie ze sprawozdaniem z pracy w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym działającym przy Urzędzie Gminy w Gnojnie (zał. Nr 13) w roku 2011 odbyły się 24 dyżury terapeutyczne, żaden z nich nie dotyczył zjawiska przemocy w rodzinie.

Ad 3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Panią Dorotę Boroń (zał. Nr 3) w roku 2011 nie było prowadzonych interwencji związanych z występowaniem przemocy w rodzinie i nie zaszła potrzeba umieszczenia żadnych osób w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Gmina Gnojno nie posiada opracowanych żadnych procedur na wypadek pojawienia się konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia. Nie podpisano także żadnych porozumień z ośrodkiem wsparcia posiadającym miejsca całodobowe dla osób doświadczających przemocy.

Ad 4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego

Uchwała Nr III/19/10 Rady Gminy Gnojno z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (zał. Nr 5) określa, zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Regulamin Organizacyjny Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, stanowiący załącznik do w/w uchwały, zawiera nieprawidłowości:

- § 1 ust. 3 Regulaminu jest niezgodny z art. 9a ust. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków, a nie wyznaczany zarządzeniem wójta;
- § 5 i 6 Regulaminu jest nie zgodny z zadaniami zespołu interdyscyplinarnego wynikającymi z art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- w regulaminie brak jest zapisów dotyczących sposobu tworzenia przez zespół interdyscyplinarny grup roboczych, nie opisano także procedury postępowania z wpływającym do zespołu formularzem „Niebieskiej Karty”.

Zespół Interdyscyplinarny w gminie Gnojno został powołany Zarządzeniem Nr 3/11 Wójta Gminy Gnojno z dnia 3 lutego 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (zał. Nr 6). W skład zespołu wchodzi:

1. Pani Renata Bochnacka – pracownik GOPS w Gnojnie
2. Pani Zofia Krowińska – pracownik GOPS w Gnojnie
3. Pan Mariusz Więckowski – przedstawiciel Policji
4. Pani Maria Woźniak – przedstawiciel GKRPA
5. Pani Agnieszka Nowak – kurator rodzinny
6. Pani Renata Rasala – przedstawiciel oświaty
7. Pan Ryszard Wegner – przedstawiciel służby zdrowia
8. Pan Marcin Parka – przedstawiciel organizacji pozarządowej

Zgodnie z art. 9a, ust.8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, działania poszczególnych członków Zespołu Interdyscyplinarnego powinny być poprzedzone zawarciem porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, które te osoby reprezentują. Wymagane porozumienia zawarto tylko w przypadku Policji i oświaty, w przypadku pozostałych instytucji członkowie Zespołu uczestniczyli w spotkaniach bez podpisania wymaganych ustawą porozumień.

Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w Gnojnie jest Pani Maria Woźniak z dokumentów zgromadzonych w GOPS w Gnojnie nie jasny jest sposób w jaki została ona wybrana na to stanowisko. Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, niezgodnym z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przewodniczący miał zostać wyznaczony zarządzeniem wójta gminy dotyczącym powołania zespołu. Zapisy tego zarządzenie natomiast zobowiązują, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do wyboru przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego na jego pierwszym posiedzeniu. W protokole z pierwszego posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Gnojnie brak jest natomiast wzmianki na temat wyboru przewodniczącego.

Z nadesłanego przez Gminę wyjaśnienia w dniu 16 marca 2012 r. wynika, iż na spotkaniu inauguracyjnym działalność Zespołu Interdyscyplinarnego przeprowadzono jawne głosowanie w sprawie wyboru Przewodniczącego. W wyniku przeoczenia nie zamieszczono informacji o jego wyborze w sporządzonym protokole ze spotkania (zał. Nr 14).

W roku 2011 odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, w których uczestniczyło sześciu, bądź siedmiu jego członków. We wszystkich posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego udział wzięli: przedstawiciele GOPS – Pani R. Bochnacka i Pani Z. Krowińska, przedstawiciel GKRPA – Pani M. Woźniak oraz przedstawiciel oświaty Pani R. Rasala. W trzech spotkaniach udział wzięł przedstawiciel policji Pan M. Więckowski

oraz przedstawiciel organizacji pozarządowej Pan M. Parka, a w dwóch spotkaniach kurator rodzinny Pani A. Nowak. Natomiast tylko w jednym spotkaniu wziął udział przedstawiciel służby zdrowia Pan R. Wegner. Obecność poszczególnych osób na spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego potwierdzana jest własnoręcznym podpisem na liście obecności. Tematem poszczególnych posiedzeń były:

25.02.11 r. – spotkanie inauguracyjne z udziałem wójta gminy (zał. Nr 15). Na spotkaniu omówiono zadania zespołu interdyscyplinarnego. Podjęto też decyzję o rozesłaniu pism informujących o powołaniu zespołu. Ponadto w piśmie proszona o zgłoszenie niepokojących zjawisk i zachowań mogących sugerować występowanie przemocy w rodzinie. Pismo znak: 8131.21.2.2011 (zał. Nr 7) rozesłano 3 marca 2011 r. do 26 sołtysów, radnych gminy oraz dyrektorów szkół.

28.06.11 r. – omówiono problem przemocy w rodzinie na terenie gminy. Jako grupę szczególnego ryzyka występowania tego typu problemów wskazano rodziny z problemem alkoholowym (zał. Nr 16).

23.09.11 r. – ze względu na brak wpływających „Niebieskich Kart” oraz brak zgłoszeń środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie zobowiązano GOPS do przygotowania listy rodzin zagrożonych tym zjawiskiem. Na spotkaniu omówiono także przepisy zobowiązujące do zgłaszania zjawiska przemocy w rodzinie (zał. Nr 17).

20.12.11 r. – podsumowano rok działalności zespołu interdyscyplinarnego omawiając jednocześnie sprawozdanie z działalności zespołu jakie jego przewodniczący składa do Wójta Gminy. Jeden z pracowników socjalnych przedstawił listę 4 środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie, szczególną uwagę zwrócił na jedną z rodzin objętą dozorem kuratorskim (zał. Nr 18).

Ponadto członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w dwóch szkoleniach:

- organizowanym przez Centrum Profilaktyki i Reedukacji „Atelier” z Krakowa szkoleniu pod nazwą „Tworzenie i działanie Zespołu Interdyscyplinarnego”, w którym uczestniczyli: Pani Renata Rasala, Pani Zofia Krowińska, Pani Maria Woźniak oraz Pani Renata Bochnacka;
- organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Busko-Zdroju szkoleniu pod nazwą „Motywowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do podjęcia terapii, jako jeden z aspektów pracy Zespołu Interdyscyplinarnego”, w którym uczestniczyli: Pani Maria Woźniak, Pani Zofia Krowińska oraz Pani Renata Bochnacka.

Jak wynika ze Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2011 (zał. Nr 8) oraz wyjaśnień złożonych przez przewodniczącego zespołu (zał. Nr 9), w roku 2011 na terenie gminy Gnojno nie została wypełniona i przesłana do Zespołu Interdyscyplinarnego żadna „Niebieska Karta”, w związku z czym Zespół nie podejmował działań interwencyjnych. Podczas obrad zespołu omówiono tylko kilka środowisk zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 został uchwalony przez Radę Gminy Gnojno. Program jednak nie zawiera diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie, nie sprecyzowano sposobu

- przeprowadzania monitoringu, podziału przewidzianych zadań oraz terminu ich realizacji. Ponadto nie uwzględniono działań mających na celu ochronę ofiar przemocy w rodzinie.
2. W okresie objętym kontrolą realizowane były tylko niektóre zadania przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2011;
 3. W okresie objętym kontrolą nie prowadzono żadnych interwencji związanych z przemocą w rodzinie i nie zaszła potrzeba umieszczenia żadnych osób w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
 4. W okresie objętym kontrolą rodziny zagrożone występowaniem przemocy w rodzinie uzyskiwały pomoc w formie poradnictwa w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej;
 5. Rada Gminy Gnojno podjęła uchwałę określającą tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, a Wójt Gminy powołał Zespół Interdyscyplinarny stosownym zarządzeniem. Uchwała Rady Gminy w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zawiera nieprawidłowości i jest niezgodna z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
 6. Zespół Interdyscyplinarny, w okresie objętym kontrolą, spotkał się cztery razy. Na spotkaniach Zespołu omawiano głównie obowiązujące przepisy prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz sytuację rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny nie podejmował jednak działań mających na celu zdiagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy, nie inicjował także interwencji w środowiskach dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

VII. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

– sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Sekretarza Gminy, Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki

Spolecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

Grzegorz Trapcia
Michał Siwierski

Ze strony kontrolowanej:

Jolanta Stachowicz
(-) wójt gminy

Kielce, dn. r.